

ÎNTREBARE PARLAMENTARĂ

Nr.2072A/02.09.2025

Către: Domnul Liviu-Ionuț Moșteanu, Ministrul Apărării Naționale

De la: Sebastian Ioan Burduja, Deputat PNL, Circumscripția Electorală Nr. 42 București

Obiectul întrebării: Metodologia de luare în evidență a civililor pentru satisfacerea stagiului militar în situații excepționale

Stimate Domnule Ministru,

În contextul geopolitic actual, marcat de o instabilitate fără precedent la frontiera estică a NATO și de intensificarea războiului hibrid purtat de Federația Rusă împotriva statelor democratice, reziliența națională a devenit un pilon fundamental al securității. Aceasta nu mai poate fi redusă la capacitatea operațională a forțelor armate, ci presupune, în mod imperativ, pregătirea, informarea și coeziunea întregii societăți.

Cu toate acestea, în România, în timp ce amenințările se diversifică și se intensifică, abordarea statului român, prin Ministerul Apărării Naționale (MAPN), în ceea ce privește pregătirea populației civile pare că rămâne blocată într-o paradigmă birocratică. Procedurile de luare în evidență militară a cetățenilor, lipsite de o campanie de informare publică adecvată, nu doar că eșuează în a-și atinge scopul strategic, dar pot genera efecte adverse: panică nejustificată în rândul populației, erodarea încrederii în autoritățile statului și, cel mai grav, crearea unor vulnerabilități exploatate activ de propaganda pro-rusă și de curentele extremiste.

Abordarea României în domeniul pregătirii populației pentru apărare este în contrast cu evoluțiile strategice accelerate ale partenerilor noștri europeni, în special ale celor aflați în proximitatea directă a Federației Ruse. Aceste state au înțeles că o apărare credibilă în secolul XXI se bazează pe o societate informată, pregătită și implicată. Abordările lor nu sunt simple "bune practici", ci răspunsuri strategice esențiale la amenințări comune, oferind un standard de la care România nu mai are dreptul să abdice.

Modelul Suedez – Conceptul de "Apărare Totală" (Totalförsvar): Suedia și-a reactivat și modernizat conceptul de "Apărare Totală", care presupune mobilizarea tuturor resurselor societății – de la cetățeni individuali la autorități locale și companii private – pentru efortul de apărare națională. Această viziune integrată s-a materializat prin măsuri concrete: restabilirea serviciului militar obligatoriu selectiv pentru bărbați și femei, o creștere exponențială a numărului de rezerviști voluntari (cu o majorare a cererilor de 700% în 2022,

anul invaziei pe scară largă a Ucrainei) și, extrem de relevant, implementarea unui sistem prin care tinerii cu competențe civile critice (în domeniul primului ajutor, producției de energie sau transporturilor) sunt obligați să urmeze cursuri de formare pentru a sprijini efortul de apărare la nivel local.

Modelul Finlandez – Pregătire universală și comunicare exemplară: Finlanda reprezintă un etalon de reziliență societală, construit pe un sistem de conscripție universală care asigură o rezervă de război masivă, bine instruită și cu o înaltă motivație. Dincolo de aspectul pur militar, succesul modelului finlandez rezidă într-o comunicare publică excepțională. Anual, Ministerul Apărării publică și distribuie ghidul "Conscript", un manual detaliat care oferă viitorilor recruți, încă dinainte de încorporare, o imagine completă a drepturilor, obligațiilor și așteptărilor. Acest act de transparență și pregătire psihologică transformă o obligație legală într-o responsabilitate civică asumată și înțeleasă, consolidând coeziunea națională și încrederea în forțele armate.

Modelul Polonez – Ambiție strategică și investiții masive: Confruntată cu aceeași amenințare directă, Polonia a răspuns cu o ambiție strategică remarcabilă. Guvernul de la Varșovia a lansat un plan de a construi o armată de rezerviști formidabilă, stabilind obiectivul de a instrui 100.000 de voluntari anual până în 2027. Efortul de recrutare este susținut de campanii de promovare inovatoare, precum "Vacanță cu Armata", care oferă tinerilor o alternativă plătită la locurile de muncă de vară, combinând instruirea militară cu beneficii financiare atractive. Mai mult, această abordare este corelată cu dezvoltarea infrastructurii de protecție civilă, inclusiv modernizarea registrului național de adăposturi, demonstrând o viziune holistică asupra apărării naționale.

Aceste exemple demonstrează o înțelegere superioară a conceptului de securitate, în care cetățeanul nu este un simplu subiect al unor proceduri administrative, ci un partener activ în apărarea țării.

Stagnarea legislativă, în plin conflict la granițele noastre, nu mai poate fi tratată ca o simplă problemă administrativă; ea reprezintă o vulnerabilitate critică de securitate națională.

Legea fundamentală care guvernează pregătirea populației pentru apărare datează din anul 2006. Aceasta a fost adoptată într-o eră geopolitică fundamental diferită, cu mult înainte de invazia Georgiei (2008), de anexarea ilegală a Crimeei (2014) și de agresiunea pe scară largă împotriva Ucrainei (2022). Însăși expunerea de motive a proiectului de modificare a legii, inițiat de MApN, recunoaște în mod explicit că actualul act normativ nu definește o serie de termeni, conține necorelări cu legislația ulterioară și, prin urmare, multe dintre prevederile sale sunt interpretabile din punct de vedere al aplicabilității. Această ambiguitate legislativă este terenul fertil pe care înfloresc confuzia și speculațiile.

Deși necesitatea actualizării legii este evidentă și recunoscută oficial, parcursul proiectului de modificare este un exemplu de ineficiență birocratică. Inițiat în luna mai 2022, la scurt timp după declanșarea invaziei ruse, proiectul s-a blocat în circuitul de avizare interministerială pentru aproape doi ani. Mai mult, din cauza schimbării componenței Guvernului în decembrie 2024, întregul proces a fost reluat de la zero în 2025. Această întârziere, în contextul celui mai grav conflict militar din Europa de după Al Doilea Război Mondial, a fost calificată drept o iresponsabilitate de către experți militari.

Atât legea în vigoare, cât și propunerile de modificare mențin o abordare fundamental viciată: o metodologie *top-down*, în care responsabilitatea comunicării este pasată angajatorului. Conform legii, angajatorii, fie ei publici sau privați, au obligația de a ține evidența salariaților cu obligații militare și de a comunica periodic datele către centrele militare. Acest mecanism exclude complet cetățeanul din ecuație. El nu este informat direct de către o autoritate competentă (MApN) despre scopul, cadrul legal și implicațiile acestei proceduri. Angajatul descoperă accidental, prin intermediul departamentului de resurse umane, că face obiectul unor "liste", fără a primi contextul necesar. Această opacitate procedurală este sursa primară a neînțelegerilor, a anxietății și, în final, a panicii.

Vidul informațional este umplut rapid și eficient de narrative toxice, care subminează coeziunea națională și încrederea în instituțiile fundamentale ale statului.

Fenomenul cel mai vizibil al acestei disfuncționalități este circulația periodică, în diverse instituții publice și private, a unor tabele și liste pentru actualizarea evidenței militare. Documente interne de la Metrex S.A., Ministerul Sănătății sau de la Ministerul Finanțelor, care solicitau date despre salariații cu obligații militare, au fost scurse în spațiul public și prezentate drept "dovezi" ale unei mobilizări secrete. Reacția MApN, deși corectă în esență – confirmând că acestea sunt "proceduri de rutină" anuale, prevăzute de Legea 446/2006 – ratează complet problema de fond. Tocmai faptul că o procedură legală, "de rutină", este percepută de public ca o amenințare iminentă demonstrează nevoia comunicării pro-active. Ministerul pare că tratează simptomul (panica), ignorând cauza (lipsa de informare și transparență).

Acest teren fertil de confuzie și teamă este exploatat sistematic de actori statali și non-statali cu o agendă ostilă României. Propaganda pro-rusă și politicieni din partide extremiste preiau aceste documente administrative neexplicate și le instrumentalizează pentru a promova narrative false, dar cu mare priză la public: "autoritățile pregătesc în secret trimiterea românilor pe frontul din Ucraina". Pe platforme cu impact masiv, precum TikTok, parlamentari români dezinformează activ, susținând în mod fals că "autoritățile noastre vor să-i ducă la război" pe tineri și inventând prevederi legale inexistente, precum dreptul de a refuza încorporarea de trei ori.

Efectul net al acestui ciclu vicios – vid de informare, urmat de zvon, panică, exploatare propagandistică și, în final, o dezmințire tehnică și tardivă din partea MAPN – este o slăbire a legăturii de încredere dintre cetățean și stat. Ministerul Apărării Naționale recunoaște, prin platforma sa InfoRadar, că aceste campanii sunt menite să creeze panică și confuzie în rândul populației și sunt adesea susținute de actori statali cu o agendă contrară suveranității României și împotriva NATO".

Strategia actuală de comunicare a Ministerului Apărării Naționale poate fi caracterizată, în cel mai bun caz, ca fiind pasivă și birocratică. Simpla existență a unor canale oficiale de informare este lipsită de relevanță dacă mesajul transmis este inaccesibil publicului larg, nu este diseminat proactiv și nu preîntâmpină crizele de percepție publică.

O analiză a comunicatelor de presă emise de MAPN cu ocazia exercițiilor periodice de mobilizare, precum MOBEX B-IF-25, este edificatoare. Aceste documente sunt redactate într-un limbaj pur tehnic și administrativ, anunțând perioada, locația și scopul general al exercițiului ("verificarea completării cu personal și tehnică"). Ele sunt complet lipsite de o componentă educativă. Nu explică publicului larg de ce aceste exerciții sunt normale și necesare, care este cadrul legal, și, cel mai important, nu conțin mesaje clare menite să liniștească populația și să contracareze din start eventualele interpretări alarmiste.

Deși înființarea platformei InfoRadar este un pas în direcția corectă, funcționarea sa este preponderent reactivă. Aceasta excelează în a demonta știri false și campanii de dezinformare *după* ce acestea au atins deja o masă critică în spațiul public și au produs efecte concrete: au generat panică, au fost distribuite de mii de utilizatori și au subminat încrederea. Strategia de "pre-bunking" (avertizarea publicului înaintea unui eveniment despre posibilele narative false care ar putea apărea) este utilizată doar sporadic și nu face parte dintr-o strategie coerentă și permanentă. Astfel, MAPN se plasează constant într-o poziție defensivă, alergând să stingă incendii informaționale în loc să construiască un mediu rezilient la dezinformare.

Ministerul Apărării Naționale pare să confunde actul administrativ al transparenței (publicarea unei informații pe site-ul oficial) cu procesul complex al comunicării strategice. În timp ce MAPN se bazează pe website-ul propriu și pe comunicate de presă, actori ostili și propagandiști extremiști domină platformele cu cel mai mare impact public, în special în rândul tinerilor, precum TikTok. Absența unei prezențe instituționale puternice, credibile și, mai ales, educative a MAPN pe aceste canale reprezintă o cedare de neînțeles a spațiului informațional în favoarea celor care doresc să slăbească securitatea României.

În același timp, MAPN demonstrează că deține capacitatea de a desfășura campanii de comunicare țintite și eficiente atunci când își propune. Campaniile de recrutare pentru rezerviști voluntari sau pentru stagiul militar voluntar de 4 luni sunt vizibile și utilizează canale multiple pentru a atinge publicul țintă. Acest succes segmentat subliniază și mai mult opțiunea

strategică: de ce această capacitate de comunicare nu este extinsă și adaptată pentru a informa și a educa *întreaga* populație civilă cu privire la rolul, drepturile și obligațiile sale în cadrul apărării naționale?

Având în vedere aceste considerente, în temeiul art. 112 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și al art. 194-201 din Regulamentul Camerei Deputaților, cu modificările și completările ulterioare, vă solicit să-mi răspundeți, **în scris**, la următoarele întrebări:

1. Având în vedere modelele de succes ale partenerilor noștri precum Suedia ("Apărare Totală") și Finlanda, care implică întreaga societate în efortul de apărare, care este viziunea strategică pe termen lung a Ministerului Apărării Naționale privind rolul, gradul de pregătire și integrarea populației civile în arhitectura de securitate a României? Intenționează Ministerul să abandoneze abordarea actuală, preponderent birocratică și reactivă, în favoarea unui model proactiv, educativ și participativ, și dacă da, care sunt primii trei pași concreți pe care îi veți face în următoarele șase luni pentru a iniția această schimbare de paradigmă?
2. Care este calendarul ferm și asumat politic pentru finalizarea procesului de avizare guvernamentală și trimiterea spre adoptare în Parlament a modificărilor la Legea nr. 446/2006, având în vedere întârzierile de peste doi ani care au expus România la vulnerabilități semnificative?
3. Ce prevederi specifice și inovatoare va introduce noua lege pentru a garanta o metodologie de evidență militară și mobilizare care să fie transparentă, predictibilă și comunicată direct fiecărui cetățean, eliminând astfel dependența de comunicarea indirectă prin angajator, care s-a dovedit a fi o sursă majoră de panică?
4. Cum va reglementa noua lege modalitatea de evaluare și valorificare a competențelor profesionale diverse ale civililor (medici, ingineri, specialiști IT, comunicatori etc.), pentru a asigura o utilizare optimă a capitalului uman național în situații de criză?
5. Prezentați, vă rog, liniile directoare ale unui plan concret, multianual și bugetat, pentru implementarea unei campanii naționale de informare și educație a populației privind pregătirea pentru apărare. Ce măsuri specifice, precum manuale de tipul "pregătirea cetățeanului" (similare celor din Suedia sau Finlanda), platforme online interactive, sesiuni de informare obligatorii în instituțiile publice și private, și exerciții de simulare la nivel local, vor fi luate pentru a clarifica fără echivoc obligațiile, procedurile și drepturile cetățenilor înainte, în timpul și după o eventuală mobilizare?

6. Recunoscând că platforma InfoRadar are un rol preponderent reactiv, ce măsuri strategice pro-active va implementa Ministerul pentru a ocupa spațiul informațional și a preîntâmpina, nu doar a combate, narativele ostile referitoare la mobilizare? Se are în vedere crearea unei unități specializate în comunicare strategică proactivă, capabilă să producă și să disemineze conținut educativ pe platformele de social media cu cel mai mare impact (ex: TikTok, YouTube), pentru a construi reziliență informațională în rândul populației, în special al tinerilor?
7. Cum intenționează Ministerul să integreze campaniile de succes pentru promovarea serviciului militar voluntar (atât pentru rezerviști, cât și pentru stagiul de 4 luni) într-o strategie națională mai largă de pregătire a *întregii* populații? Ce sinergii concrete vor fi create pentru ca voluntarii instruiți să devină vectori de informare și lideri în comunitățile lor, transformând astfel programele de voluntariat dintr-un simplu mecanism de completare a rezervei într-un motor de consolidare a culturii de securitate și a coeziunii la nivel național?

Vă mulțumesc și aștept cu interes răspunsul dumneavoastră scris, în termenul legal.

Cu stimă,

Sebastian-Ioan BURDUJA
Deputat PNL